

Besluit

Geschilbesluit Basell - Enexis

Ons kenmerk : ACM/UIT/544815
Zaaknummer : ACM/20/039490

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 over de beslissing op de aanvraag tot geschilbeslechting van Basell Benelux B.V. over de eenzijdige wijziging van haar aansluiting en de verhoogde aansluit- en transporttarieven daarvan.

1 Verloop van de procedure

1. Op 18 maart 2020 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) een aanvraag tot geschilbeslechting als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) ontvangen van Basell Benelux B.V. (hierna: Basell). Het betreft een geschil met netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. (hierna: Enexis).
2. Op 27 maart 2020 heeft de ACM Enexis gevraagd om een schriftelijke zienswijze op de aanvraag. Deze zienswijze heeft de ACM op 14 april 2020 ontvangen.
3. Op 7 augustus 2020 zijn partijen telefonisch gehoord.
4. Op 3 en 10 augustus 2020 heeft de ACM aanvullende informatie van respectievelijk Enexis en Basell ontvangen.
5. Op 27 augustus 2020 heeft de ACM het verslag van de hoorzitting aan partijen gezonden.

2 Het geschil

6. Het geschil gaat om de vraag of Enexis op grond van artikel 23, eerste lid van de E-wet, de aansluiting van Basell mocht wijzigen en de verhoogde aansluit- en transporttarieven daarvan bij Basell in rekening mocht brengen.

3 Feiten

7. Op grond van de door partijen geleverde stukken en hetgeen op de hoorzitting naar voren is gebracht stelt de ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.
8. Basell heeft een aansluiting op het net van Enexis. Op 1 augustus 2019 heeft Enexis schriftelijk medegedeeld dat Enexis de aansluiting van Basell aan ging passen.
9. De aansluiting bestond uit twee verbindingen die door twee verschillende HS/MS transformatoren gevoed kon worden. Op het HS/MS station Moerdijk zat een ping/pong schakeling die in geval van storing of onderhoud aan HS/MS station Moerdijk de verbindingen kon koppelen met de andere HS/MS transformator. De aansluiting bestond daarmee uit twee galvanisch gescheiden transformatorvoedingen op één EAN-aansluiting.
10. De samenstelling van deze aansluiting is tientallen jaren geleden tussen de rechtsvoorgangers van de partijen afgesproken en sindsdien altijd meegenomen in de bedrijfsvoeringsafspraken. Het belang van Basell bij de leveringszekerheid is gelegen in het feit dat haar fabriek verzekerd moet zijn van een constante stroomvoorziening.
11. Om de leveringszekerheid van Basell te borgen, heeft Enexis op 1 augustus 2019 voorgesteld om twee galvanisch gescheiden verbindingen aan te leggen die achter de twee verschillende HS/MS transformatoren worden aangesloten. Dat betekent dat de enkele aansluiting die uit twee verbindingen bestond zou worden omgebouwd naar twee separate aansluitingen, verbonden met verschillende transformatoren.

12. Op 23 oktober 2019 heeft Basell het voorstel van Enexis voor een tweede galvanisch gescheiden voeding zonder ping/pong schakeling geaccepteerd, echter op voorwaarde dat er geen extra kosten in rekening zouden worden gebracht en de huidige bedrijfsvoering in stand zou worden gehouden.
13. Op 29 oktober 2019 heeft Enexis gemeld dat Enexis de gescheiden verbindingen als twee afzonderlijke aansluitingen beschouwt, die onderling niet gekoppeld mogen worden. Voor beide aansluitingen zal separaat een tarief in rekening worden gebracht.
14. Op 8 november 2019 heeft Basell gereageerd dat zij geen extra kosten accepteert omdat Enexis op eigen initiatief de bedrijfsvoering en opzet op het HS/MS station Moerdijk wijzigt.
15. Op 16 november 2019 heeft Enexis haar standpunt herhaald. Op 19 november heeft Enexis de ping/pong schakeling op het HS/MS station Moerdijk verwijderd in verband met een nieuw besturingssysteem. Basell was akkoord gegaan met de wijziging, echter op voorwaarde dat de leveringszekerheid op een andere wijze gewaarborgd zou blijven, zonder dat dit extra kosten met zich mee zou brengen voor Basell. Basell heeft in de tussentijd geïnvesteerd in een back-up systeem, die de continuering van de stroomvoorziening garandeert indien één van de twee transformatoren uitvalt.
16. Op 14 december 2019 heeft Enexis per e-mail een nieuwe aansluit- en transportovereenkomst voor een tweede aansluiting voor Basell ter ondertekening toegestuurd. Enexis heeft Basell daarbij verzocht een leverancier te contracteren voor de nieuwe aansluiting.
17. Op 8 januari 2020 had Enexis nog geen reactie op de nieuwe aansluit- en transportovereenkomst ontvangen en heeft per brief aangekondigd de aansluiting te moeten afsluiten indien Basell geen leverancier contracteert.
18. Op 28 februari 2020 heeft Basell op de brief van Enexis gereageerd ter voorkoming van afsluiting. Partijen hebben daarna afgesproken eerst de uitkomst van de geschilbeslechtsingsprocedure af te wachten.

4 Wettelijk kader

19. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c en i, van de E-wet bepalen:

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

[...]

b. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder en tussen het net op zee en een windpark op zee;

c. afnemer: een ieder, met uitzondering van de netbeheerder van het net op zee, die beschikt over een aansluiting op een net;

[...]

i. Net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel –en onderstations en andere hulpmiddelen,

behoudens voor zover deze verbinding en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van de directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;

20. Artikel 23, eerste lid, van de E-wet bepaalt:

De netbeheerder is verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net tegen een tarief en tegen andere voorwaarden die in overeenstemming zijn met de paragrafen 5 en 6 van dit hoofdstuk. De netbeheerder verstrekt degene die om een aansluiting op het net verzoekt een gedetailleerde en volledige opgave van de uit te voeren werkzaamheden en de te berekenen kosten van de handelingen, onderscheiden in artikel 28, eerste lid.

21. Artikel 2.1.4 van de Tarievencode elektriciteit bepaalt:

Voor het leveren van de aansluitdienst wordt aan iedere aangeslotene het aansluittarief in rekening gebracht. In geval op verzoek van de aangeslotene meerdere verbindingen zijn aangelegd, wordt elke extra verbinding die geen deel uitmaakt van de standaardaansluiting als extra aansluiting beschouwd waarvoor het aansluittarief in rekening wordt gebracht. Voor verbindingen gerealiseerd voor 1 januari 2004 en voor aansluitingen groter dan 10 MVA of 1 MVA, indien de aangeslotene daar om verzocht heeft, zullen de instandhoudingskosten in geval van meerdere verbindingen in overleg tussen de netbeheerder en de aangeslotene tot stand komen.

22. Artikel 3.1.3 van de Tarievencode elektriciteit bepaalt:

Voor het leveren van de transportdienst wordt het transportafhankelijk transporttarief en het transportafhankelijk transporttarief in rekening gebracht per aansluiting van een aangeslotene die elektriciteit ontvangt. Voor aansluitingen bestaande uit meer verbindingen geldt dat deze verbindingen voor het transporttarief als één aansluiting beschouwd worden voor zover de verbindingen in één en dezelfde tariefcategorie vallen en de netaansluitpunten van deze verbindingen liggen in delen van het net van de netbeheerder die in de normale bedrijfstoestand galvanisch met elkaar verbonden zijn. Indien door deze sommatie het transportvermogen uitgaat boven de grenzen van de betreffende tariefcategorie volgens 3.7.2, dan blijft toch de tariefcategorie, waarin de afzonderlijke verbindingen vallen, gelden.

23. Artikel 7.1 van de Netcode elektriciteit bepaalt:

1 Transport vindt plaats op grond van een tussen de netbeheerder en de aangeslotene te sluiten aansluit- en transportovereenkomst en zal voorts alleen plaatsvinden indien de aangeslotene tevens op grond van deze aansluit- en transportovereenkomst recht heeft op een aansluiting en indien bij de netbeheerder bekend is welke partijen ten behoeve van de desbetreffende aansluiting, of, indien het een aansluiting betreft waaraan secundaire allocatiepunten zijn toegekend, voor alle allocatiepunten van de desbetreffende aansluiting, optreden als leverancier, BRP en, indien het een grootverbruikaansluiting betreft, meetverantwoordelijke. De respectievelijke identificaties van genoemde partijen legt de netbeheerder op grond van de artikelen 2.1.3 tot en met 2.1.5a van de Informatiecode elektriciteit en gas vast in zijn aansluitingenregister.

- 2 *De aangeslotene heeft recht op transport van elektriciteit door heel Nederland tot een hoeveelheid ter grootte van het op de aansluiting gecontracteerde en beschikbaar gestelde vermogen.*

5 Standpunten van partijen

5.1 Basell

24. Basell heeft – kort samengevat – in de stukken en op de hoorzitting het volgende naar voren gebracht.
25. Basell is van mening dat Enexis ten onterechte de kosten voor een eenzijdige wijziging van een jarenlange bestendige afspraak tussen partijen aan Basell doorbelast. Volgens Basell schendt Enexis de aansluitplicht van artikel 23 van de E-wet door de aansluit- en transporttarieven voor haar aansluiting te verhogen.
26. Basell voert aan dat in artikel 23 van de E-wet is vervat dat een netbeheerder verplicht is om een aansluiting aan te bieden en dat de netbeheerder deze vervolgens in stand moet houden. Enexis schiet volgens Basell tekort in haar plicht om de aansluiting van Basell in stand te houden, door de technische kenmerken van de aansluiting van Basell te wijzigen zonder daarvoor een geldige wettelijke grondslag te hebben. Daarmee heeft Enexis naar de mening van Basell artikel 23, eerste lid, van de E-wet geschonden.
27. Basell vult aan dat het in het onderhavige geval gaat om een aansluiting, groter dan 10 MVA, die voor 1 januari 2004 is aangelegd is. Overeenkomstig artikel 2.1.4 van de Tarievenscode elektriciteit hebben partijen volgens Basell afspraken gemaakt met betrekking tot de instandhoudingskosten. Basell meent dat, doordat Enexis deze afspraken eenzijdig heeft gewijzigd zonder daarvoor een wettelijke basis te hebben en zonder dat er overeenstemming is bereikt over die gewijzigde situatie, Enexis artikel 2.1.4 van de Tarievenscode Elektriciteit heeft geschonden.
28. Daarnaast is Basell van mening dat Enexis in strijd handelt met artikel 3.1.3 van de Tarievenscode elektriciteit door deze bepaling ten grondslag te leggen aan het eenzijdig wijzigen van de aansluiting van Basell.
29. Tot slot, meent Basell dat voor wat betreft de bedrijfsvoeringsafspraken, de huidige aansluit- en transportovereenkomst alleen tot stand kan komen indien volledige overeenstemming wordt bereikt tussen Basell en Enexis. Volgens Basell maakt een aansluit- en transportovereenkomst deel uit van het gereguleerde normenstelsel, gelet op onder meer artikel 7.1 van de Netcode elektriciteit. Enexis mag volgens Basell zich daardoor niet zonder meer aan een aansluit- en transportovereenkomst onttrekken.

5.2 Enexis

30. Enexis heeft – kort samengevat – in de stukken en op de hoorzitting het volgende naar voren gebracht.
31. Volgens Enexis bestond er alvorens over te gaan tot aanpassing van de aansluiting, een toegang

tot het net die niet in overeenstemming was met de gereguleerde kaders van de E-wet. Het betreft afspraken van vóór 2002 en van vóór de liberalisering van de elektriciteitsmarkt, waarbij vooral naar de efficiëntste aanleg van de aansluiting werd gekeken, aldus Enexis. Tot op heden was er volgens Enexis geen noodzaak tot aanpassing van de aansluiting enkel omdat het niet in de systematiek van de E-wet paste.

32. Enexis voert aan dat die noodzaak zich inmiddels wel voordoet. Volgens Enexis is zij genoodzaakt om de bedrijfsvoering op het HS/MS station Moerdijk aan te passen en daarmee ook de aansluiting van Basell. Volgens Enexis mag een afnemer op grond van artikel 3.1.3 van de Tarievenscode elektriciteit niet aangesloten worden achter twee HS/MS transformatoren omdat de verbindingen volgens Enexis in zo'n geval galvanisch gescheiden zijn waardoor er sprake is van twee aansluitingen. Enexis vult aan dat de reserve transformator gekoppeld via de ping/pong schakeling aan de netbeheerder toebehoort, en dat Enexis deze derhalve in moet kunnen zetten wanneer andere partijen moeten worden aangesloten.
33. Volgens Enexis biedt de transformator via een ping/pong schakeling leveringszekerheid aan Basell die niet onvoorwaardelijk inzetbaar is. Volgens Enexis dient Basell een tweede aansluiting te verkrijgen zodat Enexis de verbindingen binnen de gereguleerde kaders kan brengen. Daarmee is volgens Enexis de maximale leveringszekerheid geborgd. Volgens Enexis had Basell ten behoeve van de leveringszekerheid een aansluiting met een dubbele verbinding, waarbij de reserve transformator ingezet werd op het moment dat de eerste transformator uitvalt. Er was daarmee, volgens Enexis, geen sprake van een aansluiting waarbij Basell tegelijkertijd beide transformatoren kon gebruiken. Enexis vult aan dat dit niet strijdig is met artikel 23, eerste lid, van de E-wet omdat Basell in ieder geval toegang heeft tot één van de transformatoren. Tenslotte is volgens Enexis de leveringszekerheid nog steeds gewaarborgd ingeval de ping/pong schakeling wordt verwijderd en twee verbindingen separaat worden gekoppeld aan de verschillende transformatoren.
34. Enexis voert aan dat een dergelijke aanpassing de nodige verhoogde aansluit- en transportkosten met zich meebrengt; waar voorheen via één aansluiting maximale leveringszekerheid was geborgd zou dat nu door twee aansluitingen geëffectueerd worden. Enexis licht toe dat de twee verbindingen met twee transformatoren galvanisch gescheiden moeten zijn, conform artikel 3.1.3 van de Tarievenscode elektriciteit. Dat brengt volgens Enexis met zich mee dat de twee verbindingen separaat dienen te bestaan en daartoe is nodig dat er twee keer een separate toegang tot het net dient te worden gerealiseerd.
35. Volgens Enexis was de jarenlange bestendige afspraak een overeenkomst waarbij de tweede transformator inzetbaar was voor Basell, zonder dat deze al op voorhand onvoorwaardelijk voor netbeheer werd ingezet. Enexis benadrukt dat eerdere afspraken, hoe ook tot stand gekomen, niet voor onbepaalde tijd zijn. Enexis verwijst in dit kader naar de uitspraak inzake Ronde Venen.¹ De afweging om een afspraak te beëindigen raakt aan meerdere facetten. Bepalend hierbij is volgens Enexis de mate waarin de afspraken zijn gemaakt op basis van het gereguleerde kader, de benadeling van overige aangeslotenen door de afspraak onbepert te bestendigen, de noodzaak van benutting van assets, zoals deze transformator, en een redelijke opzegtermijn.

¹ HR 28 oktober 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ9854.

6 Beoordeling van het geschil

36. In dit geschil speelt de vraag of Enexis in strijd handelt met artikel 23, eerste lid, van de E-wet, door de aansluiting van Basell te wijzigen en de verhoogde aansluit- en transporttarieven daarvan bij Basell in rekening te brengen. De ACM stelt vast dat de wijziging niet is overeengekomen tussen Enexis en Basell en de juridische grondslag voor de wijziging ontbreekt. De ACM licht dit hieronder toe.
37. Artikel 23, eerste lid, E-wet verplicht de netbeheerder om degene die daarom verzoekt, te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net. Enexis heeft de taak om op grond van artikel 23 van de E-wet, de aansluiting van Basell in stand te houden. Enexis kan de aansluiting wijzigen indien hiervoor een wettelijke grondslag is of indien hierover overeenstemming is met Basell. In dit geschil is dit niet het geval. Er is geen overeenstemming met Basell over de wijziging van de aansluiting en de daaraan verbonden verhoogde aansluit- en transporttarieven. Anders dan Enexis naar voren heeft gebracht, ontbreekt er een grondslag in de wet en regelgeving voor de wijziging van de aansluiting.
38. Enexis stelt de aansluiting te hebben gewijzigd omdat artikel 3.1.3 van de Tarievenscode Elektriciteit haar daar toe dwingt. Volgens Enexis mogen verbindingen die galvanisch gescheiden zijn op grond van artikel 3.1.3 van de Tarievenscode elektriciteit niet als één aansluiting worden beschouwd en moet er om die reden voor beide verbindingen zowel het aansluit- als het transporttarief worden betaald.
39. Dat artikel 3.1.3 van de Tarievenscode Elektriciteit Enexis tot de wijziging van de aansluiting zou dwingen is volgens de ACM niet juist. De ACM stelt vast dat de Tarievenscode elektriciteit haar grondslag vindt in artikel 27 van de E-wet. Artikel 27 van de E-wet schrijft, voor zover relevant, voor dat de reikwijdte van de Tarievenscode elektriciteit wordt beperkt tot 'de door de netbeheerders jegens de afnemers te hanteren tariefstructuren die de elementen en wijze van berekening beschrijven van het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net.' Artikel 27 van de E-wet biedt derhalve geen grondslag voor een (interpretatie van een) bepaling in de Tarievenscode elektriciteit op grond waarvan verbindingen die galvanisch gescheiden niet als één aansluiting mogen worden beschouwd.
40. Artikel 3.1.3 van de Tarievenscode elektriciteit bepaalt dat een aansluiting bestaande uit meerdere verbindingen, mits in normale bedrijfstoestand galvanisch met elkaar verbonden, voor wat betreft het transporttarief als één aansluiting moet worden gezien. Uit dit artikel volgt niet de verplichting dat twee verbindingen met twee transformatoren die galvanisch gescheiden zijn als twee aansluitingen moeten worden beschouwd, maar slechts dat een dergelijke verbinding voor wat betreft het transporttarief als één aansluiting moet worden beschouwd. De stelling van Enexis dat op grond van artikel 3.1.3 van de Tarievenscode elektriciteit gedwongen was de aansluiting van Basell aan te passen, is derhalve niet juist.
41. De ACM stelt vast dat Enexis niet heeft aangetoond dat de constellatie van twee verbindingen, die door middel van een ping/pong schakeling door twee verschillende HS/MS transformatoren gevoed konden worden, in strijd was met de gereguleerde kaders van de E-wet. Dat Enexis de transformator wegens toenemende netbelasting anders wil inzetten behoort tot de reguliere uitvoering van haar wettelijke taken waarvoor zij aansluit- en transporttarieven in rekening kan brengen. Het transporttarief dient volgens artikel 3.2.1 van de Tarievenscode Elektriciteit ter dekking van de kosten van de door de netbeheerder beheerde infrastructuur voor zover deze

kosten geen deel uitmaken van de aansluitkosten. De kosten van inzet van de transformator zijn geen kosten die deel uitmaken van de aansluitkosten. Enexis heeft derhalve niet aangetoond waarom zij verplicht was de enkele aansluiting te wijzigen in twee verschillende aansluitingen.

42. De stelling van Enexis dat Basell reeds toegang heeft tot het net door middel van de verbinding met één transformator en dat om die reden geen strijd bestaat met artikel 23, van de E-wet is niet juist. De netbeheerder is ex artikel 23 van de E-wet verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net en om de aansluiting in stand te houden. De netbeheerder mag daartoe een tarief in rekening brengen op grond van artikel 28, eerste lid, onder c van de E-wet. De E-wet en onderliggende regelgeving voorzien niet in een bepaling waarop de netbeheerder de kosten voor wijziging van de aansluiting in rekening mag brengen, zonder overeenstemming met de aangeslotene.
43. Basell mag op basis van de aan de ACM meegestuurde aansluit- en transportovereenkomst en de bedrijfsvoeringsafspraken van 2010 en 2015 erop vertrouwen dat de aansluiting zoals die is afgesproken in stand wordt gehouden. Dat de tweede transformator niet tegelijkertijd beschikbaar was, maar juist ingezet wordt op het moment dat de eerste transformator uitvalt, maakt deze situatie niet anders. De ping/pong schakeling was ingezet om de leveringszekerheid voor Basell te waarborgen. Het is de taak van Enexis om bij een wijziging van de aansluiting, waarbij de ping/pong schakeling verwijderd wordt, er voor te zorgen dat de leveringszekerheid, zoals in de aansluit- en transportovereenkomst overeengekomen, gewaarborgd blijft. Enexis kan de kosten voor de genoemde wijzigingen daarmee niet op grond van de E-wet en de daarop gebaseerde regelgeving zonder instemming van Basell in rekening brengen.
44. Voorts ontstond volgens Enexis met de wijziging van bedrijfsvoering op het HS/MS station Moerdijk een noodzaak om een situatie die voorheen gedoogd werd, aan te passen. Het blijkt echter niet uit de meegestuurde aansluit- en transportovereenkomsten en bijhorende bedrijfsvoeringsafspraken dat er sprake was van een gedoogsituatie, noch dat er samenwerking van Basell verwacht werd op het moment dat de situatie zou wijzigen. Daarbij is er niet gebleken van overeenstemming op grond van artikel 2.1.4 van de Tarievenscode elektriciteit, op grond waarvan Enexis de gewijzigde aansluit- en transporttarieven in rekening zou kunnen brengen.
45. Tot slot haalt Enexis naar voren dat de jarenlange bestendige afspraak niet voor onbepaalde tijd ingezet kan worden. Geschilbeslechting op grond van artikel 51 van de E-wet beperkt zich tot de wijze waarop de netbeheerder zijn taken en bevoegdheden op grond van de E-wet uitoefent. De vraag of een afspraak niet voor onbepaalde tijd ingezet kan worden, is civielrechtelijk en wordt derhalve niet behandeld in dit besluit.
46. In het licht van het voorgaande stelt de ACM vast dat de wijziging van de aansluiting door Enexis niet met Basell is overeengekomen en voor de wijziging ook geen grondslag is in de E-wet. De ACM stelt vast dat Enexis in strijd handelt met artikel 23, eerste lid, van de E-wet door de aansluiting van Basell te wijzigen en de verhoogde aansluit- en transporttarieven daarvan aan Basell in rekening te brengen.

---

7 Dictum

48. De Autoriteit Consument en Markt:
1. verklaart de klacht van Basell Benelux B.V. tegen netbeheerder (Enexis Netbeheer B.V.) gegrond;
  2. stelt vast dat netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. in strijd met artikel 23, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 heeft gehandeld.

Den Haag,

Datum: 14 oktober 2020

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u beroep instellen tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde beroepschrift naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op www.rechtspraak.nl.